

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség: Mikó-utca 17. b. sz. (Földszint).
Kiadóhivatal:
Vákár könyv- és papírkereskedése Csíkszeredán,
hová a hirdetések és előfizetési díjak küldendők.
Megjelenik minden vasárnap

Felelős szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.
Laptulajdonos: VÁKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 48 Lei. (Külföldre 80 L)
Félévre 24 Lei. Negyedévre 12 Lei. Egyed. szám 1 L
Késziratok nem adnak vissza.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak

Magyar Szövetség.

Irta: dr. Grandpierre Emil.
II.

Pár szóban meg kell emlékeznünk az irredentizmus vádjáról. Ez — elég sajátos, talán elég jellemző is — a magyarság minden magartatásánál újra és újra felhangzó vád. Párizsi vitása — irredenta. Jogainak, intézményeinek védelme — irredenta. Kulturájának megmozdulása — irredenta. És irredenta politikai szervezkedése is, holott — az unalomig hangzott — szervezkedésünk az állam szuverenitása alatt, az állam törvényei szerint történt.

Ezért az irredenta egyre feljuló vádja nem vehetjük komolyan, amint hogy komoly oldalról nem is merült az fel.

Szükséges azonban, hogy magának a fogalomnak lényegét tisztázzuk.

Irredenta: — törekvése egy orszagnak, egy nemzetnek történeti, nemzeti egysége helyreállítására. Eredete Mazzininál és társainál volt — az ezer darabra szétzaggalt Oszország összefoglalásának céljával: ha is irredenta.

Hogy ez a vágy sértetve országait megsemmisíthetik — nagyon természetes. Hogy azonban az elszakított területek hasonló származású polgárainal találja legyen, ahog az kell, hogy ezek gazdasági, kulturális stb. fejlődésükben akadályozva legyenek. Tehát az egyes országok hatalom magartatásától függ. A példát nem kell messze menni. Ezennek tulajdonképpen német származású népa való egész melegsége volt a francia irredentának megpedig a német, helyesebben a porosz államhatalom kicsinyes, gáncsozkodó magartatása miatt.

Magas a szervezkedés ténye pedig, amely a magyarságnak az új állam keretében megnyugtató — különösen megnyugtató elhelyezését keresi és meg is fogja találni — ez egyenes ellentétben áll az irredenta fogalmával.

Veszedelemes áramlatok vármegyénkben.

Csíkszentmárton, február 25.

A világháború romló hatása a közélet és társadalom minden árában egyformán nyilvánult meg és sajnálatosul kell megállapítanunk, hogy nyilvánult ma is, nemcsak anyagi, hanem szellemi téren egyaránt. A spekuláció, a titkoskereskedelem és sok egyéb más, melyről jó nem is szólni, pusztít az anyagiakban; de nem szűnt meg a káros hatása a háború megszüntével szellemi és erkölcsi tőlünk kiképzésében. Sőt, bármily sajnosan esik, bármennyire hántja öntudatunkat és önértékünket, bármennyire is alábbzallítja székely fajunkban való büszkeségünket; de kell valljuk a nagy betegség, mely kiképzette legszentebb örökösökünket. Nem egyenes úton, a utakon farkózik a támadás ez örökségünkhöz, az egyházhoz és iskoláinkhoz. Arról van szó, hogy Csíkvármegye számos községében, főként a csíki és a mu teveszó óta tulajdonképpen a kezeszorgítás című ürünye alatt az egyházi férfiak ellen. Ma már széles körben ismeretesek a különös határozatok, minek sorozatát? Ugy vagyunk utasítva, hogy ezen mozgalom hullámverése egész a gyergyói részekig terjedtek el. Nem kívánjuk elnézőn ezen értesülésünket, de mit az alsóki mozgalomról írunk, azt mint tényként állíthatjuk be.

A mozgalom kimondottan a lelkészek s itt ott a kántorok, kik ne feledjük tanító is, felszólásának redukciójára indult meg. S mint aettség, nagyon tudott dolog, hogy a kezeszorgítás az adóemelés legterhe sebbje, hiszen a kezeszorgítás eszméje maga is gazdasági és szociális alapon indult annak idején meg. De kerdezniem kell, hogy ez az idő, melyben a viszonyaink között élünk, alkalmas-e arra, hogy a régi idők hagyott maradt mulasztásait, félreugva köz- és egyházi rendszabályokat, szerzett magánjogokat nem resp. kitalva, — fatunkent vagy mondjuk egyházközségként korigáljak vagy éppen nagyobb jogtalanságokat köveessenek el?

A kimondott cél a gyűléseken a kezeszorgítás. De vajon így van-e ez valójában? Nem-e a nép a eddig legalább mindajunk által tudott vezetői közötti egyenetlenség megteremtése és kiterjesztéséről van szó? És az ilyen mozgalmak nem-e legerősebb bástyáink, keresztény egyházunk és iskoláink közvetett megtámogatását jelentik? Ha a mondott egyházi személyek megéheztetését a mai képtelen gazdasági helyzetben nehezebbé tesszük, ez kisebbbete önmagunknak, de gyöngítése legszentebb erkölcsi intézményeinknek, az egyháznak és iskoláinknak. Nem, ez nem lehet célja egyetlen székely embernek sem. Ma vállatvetve kell egymás mellé állni, mert nemcsak a keresztény kurzus jegyében kell megújodnunk, hanem nemzeti öntudatunkban is. A megindult a foz-

nebb közelebről megjelölt mozgalom ennek ellenkezőjét jelenti.

A betegség ragadós lehet; aki érzi testén azt s még inkább lelkében, álljon félre, ne fertőztessen meg más.

Mi most nem foglalkozunk a mozgalom kiterjedésével; a kezeszorgítás mi csak ürünynek látjuk. És látjuk azt, hogy igen alkalmas eszköz a kezeszorgítás, bárhol is fújjon a szél, Oroszországból vagy közelebről, hogy éppen azok között keltsen egyenetlenséget, kik most a tük, fajuk és kulturájuk fentartása végett nagyobb erőfeszítésre vannak egymásra utalva.
(—gy—ó.)

A segélybélyeg kötelező használata.

Románia egész területén a segélybélyegek kötelező használata elrendeltetett. A rendelet Csíkvármegye területén is életbe lépett. Vármegyénkben külön dobszóval is kihirdettetett. Sok oldalról nyert feleletre a közönség tájékoztatása végett alább közöljük a segélybélyegek kötelező használatainak esetét és a megállapított tarifát. Minden felvilágosítást a rendőrség kezeszorgítással ad. A kereskedők, vendéglősök stb. által alkalmazandó blokkok már nyomdánkban is kaphatók.

A segélybélyegek a következő esetekben alkalmazhatóak:

A) a posta-, távirat- és telefontól: 1. Az ország belsejébe küldendő levelező lapok; franco vagy ajánlott 10 bani. A helyben és külföldre szóló levelező lapokra segélybélyeg nem alkalmazható.

2. 25 bani minden helyi távirat, telefonon feladott távirat telefoni beszélgetés vagy értesítés után, minden szállítóval, valamint a belső külföldi csomag megérkezését igazoló értesítés után.

3. 50 bani külföldi vagy válaszírtott távirat után. A segélybélyeg pénzben is leróható.

B) A pénzügyminiszterium által kibocsátott okmányok mellé: 1. 25 bani minden lapért, a csekk, utasítvány vagy nyugtakönyvből.

2. 25 bani az írtatókönyvek minden lapja után, amit a kereskedők, iparosok, részvénytársaságok, szövetkezetek, segélyegyesületek, bankok is kötelesek betartani a kereskedelmi törvénykönyv szerint, valamint a szállodák, gyógytárak, gyárak, bármilyen közvetítő, ügyvédok, bányák, kő-, nyersolaj- és erdőtermelő, elítelési, szállítási vállalatok. Ezen esetben a szükséges bélyegellenértékével kiegyenlíthetők.

3. 25 bani minden átadást igazoló nyugta vagy igazolvány után, valamint a málna elszállításáról szóló vasuti elismervény után.

4. 25 bani a vasut, tenger- és folyóhajózási társaság által kibocsátott és az érkezett áru felvevőre szóló értesítés után.

5. 25 bani minden különböző társaságok, intézetek és vállalkozók által üzleti ügyben kiadott nyugták és iparigazolványok után, a mérnökök, okleveles építőmesterek, építési vállalkozók tervel és költségvetéssel után.

6. 25 bani a bíróságok által kibocsátott minden idezőlevél és végzés után, valamint kézbesítési vétivek után is.

7. 25 bani a marhalevél után.

8. 25 bani minden a közhatalomhoz intézett kérés után, a közhatalom által bélyegmentesen nyilváníttakon kívül, azután az ő felsége királynak, a törvényhozó hatóságok-

Mindennemű román — magyar — német — és francia-nyelvű
FORDÍTÁSOK
 készítését elvállalom
 Ganea Károly várm. irodai igazgató, Csikszereda.

Fogak, fogsorok,
 szajpadlás-nélküliek, sín-fogsorok, aranykoronák, aranyhidak, ugyancsak régi arany és kautschuk munkák átulgozását készíti —:
 Waczel Ferenc fogtechnikus, Csikszereda (dr. Pál Gábor ügyvéd házában).

A csikpallalvi vasöntő és gépjavító elvállal:
 kalnyás, üstök, kocsi perselyek, geprészek, rostályok stb. öntvények előállítását és gazdasági gépek javítását.
Átvész: tört öntvényeket, ócska kovácsolt vasakat, sárga és vörös rezet barna színben, megfelelő árak mellett. 6-12

A BRASSÓI FLÓRA NŐI DIVATSZALON
 szíves tudomására hozza a nagyérdemű hölgyközönségnek, hogy a **Gimnázium-utca 44. szám alatt (CSIKI-ház, földszint főbejárat) allandó lerakatot tart.**
 Allandó nagy választék minden a legújabb divat szerint készült tavaszi kabátok, kosztümök, díszés háziruhák, selyem, mosóblúzok és blúzajkabán.
Versenykepes árak!
 Megrendeléseket felvesz és 20 napon belül — a legkényesebb ízléseknek megfelelően — teljesít.
Allandó próbasalon.

Tanulónak felvétetik
 4-5 gimnáziumot végzett, jó esztendővel fiatal Bartha Károly fodrásznál Csikszeredában 4-4

Zongora hangolás
 4-10 teljes szakértéssel. Előjegyzések Vákarnál.

Ha butort akar vásárolni,
 ne eszmélje az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg **SZÉKELY és RETI** Erdélyrészi Butorgyár Rt. Társaság hatalmas színpén berendezett **BUTORTERMEIT**
 Nagy választék egyszerűbb és egész finom butorokban, jutányos árak, szelid kiszolgálás. 47-

Sz. 74—1921. k. jzói.
Hirdetmény.
 Jacobeni (Kászonyjakabfalva) község és közbirtokossága vadászterülete 1921. évi március hó 11-én délelőtt 9 órakor 6 évre a község házában tartandó nyílt árverésen bérbeadatik.
 Feltételek a jegyzői irodán hivatalos órák alatt betekintheők.
 Jacobeni (Kászonyjakabfalva) 1921. évi február hó 18 án.
Olaszér Vilmos, Hosszu János,
 k. jzói. k. bíró.

Cesurat: Dr. VASU, prefect.

VERES SÁNDOR Dr.
 FOGORVOS
 Rendel naponta delután 2—6 óráig.
 Csikszereda, Mikó-utca 34. szám.

Egy köház, mely négy szobából, konyhaból áll, mellék-helyiségekkel, Csikszeredában, a Hargita utcában eladó. Érdeklődők e lap kiadó-hivatásában tudakozódjanak. 2-8

Zongora, elsőrendű gyártmány, teljes hálószóba díszes, nagy ebéd-asztal, kredenc márványtappal, gyermekágy, ruhaszekrények stb. olson eladók. Cím a kiadóhivatalban. 1-3

Egy másfél éves szép tenyészkecska eladó Várutca 17. b. szám alatt.

Megbízható virág és vetemény magvak kaphatók. Gimnázium-utca 66 szám alatt emelet. 1-2

HIRDETMÉNY.

Értesítjük az érdekelteket, hogy az Első Csikszeredai Faáru Butorgyár és Kereskedelmi Vállalat Rt. (Prima Fabrica de Mobila de Lemne si Intreprindere Comerciala s. p. a. din Merceurea-Cinului) nevében vállalt tehékek és fűteleztségek a mai naptól csakis Alexandru Podhorszki mérnök ur hozzájárulásával és aláírásával érvényesek, ki cégjegyzési jogutsággal bír. — 1921. évi január hó 10-én.

ELSŐ CSIKSZEREDAI FAÁRU BUTORGYÁR ÉS KERESKEDELMIVÁLLALAT R.T.
 LAPADATU s. k., Dr. STOICHIŢIA s. k.,

Szesz- és szeszestital kimérők figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a vásárló közönséget, hogy Városház-utca 4. szám alatti raktáromban allandóan raktáron tartok szavatolt 96°-os finomított szeszt, az összes rum és kiváló finom likörfeleket, valamint kisüstös főzött szilvorumot, borseprót, törkölyt és cognacot. 52-52

a legjobb minőségű marosmenti és hegyaljai 1918-as termésű boroakat hordonként és palackozva és naponként friss töltésű világos és barna sört. Viszonteladónak a legjobb napi árakon számítva nagy árendeménnyel.

Szántó Ernő, bor, sör és szesz nagykereskedő, Csikszeredában, Városház-utca 4. szám. Telefon-szám 44.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém úgy a helyben, mint a vidéki közönség tudomására hozni hogy Csikszeredában, Vadász utca 36 szám alatt (őzv. Filó Karolyne temetője mellett) a mai kor igényeinek megfelelő **ÚJ VEGYESKERESKEDÉST** rendeztem be. És arra fozok törekedni, én, mint a szakmába teljes juttatással bíró, hogy a c. árak mellett pontos kiszolgálással a közönség igényeit kielégítem, vagyis bizalmát megnyerjem. Becses pártfogást kér tisztelettel:

FILÓ KÁROLY, vegyeskereskedő. 6-13

MEGNYILT Csikszeredában (Városház-utca, Dr. Zakariás Manó-féle ház) a **Kovács Testvérek Drogeriája.**

Raktáron tartja az összes gyógyszereket, kötszereket, pipere, fenykepeszeti, sportcikkeket, illatszereket stb., stb. Viszontelarusítók részére nagy árkedvezmény. A közönség szíves pártfogását kéri. 5-10

KOVÁCS ÁRPÁD és KOVÁCS GYULA.

Nyomatott Vákár könyvnyomdájában, Csikszeredában.